

Rozmowa z Anną Gerymską,
dyrektorem Centrum Certyfikacji i Oceny Zgodności UDT-CERT

Energetyczne korzenie i przyszłość UDT

UDT sprawuje dozór nad urządzeniami technicznymi, stojąc na straży bezpieczeństwa ich eksploatacji już od blisko 100 lat. Czy certyfikacja prowadzona przez UDT-CERT też ma taką długą tradycję i jaki ma ona związek z działaniami dozorowymi?

Rzeczywiście już wkrótce dozór techniczny będzie obchodził 100-lecie swojego istnienia na ziemiach polskich. Najstarszy znany nam dokument wydany przez Towarzystwo Nadzoru Kocioł Parowych pochodzi z początku ubiegłego wieku i nosi nazwę „Certyfikat”. W dokumencie tym zezwala się na eksploatację kotła parowego w związku z pomyślnymi wynikami przeprowadzonych prób i badań.

Certyfikacja także w dzisiejszym tego słowa znaczeniu to potwierdzenie przez trzecią, niezależną stronę, że wyrób, proces lub osoba spełnia określone kryteria, zawarte w dokumentach odniesienia.

UDT jako kontynuator tradycji Towarzystwa Nadzoru Kocioł Parowych od wielu lat prowadzi badania urządzeń technicznych, które są objęte ustawą o dozorcze technicznym, przyczyniając się do zwiększania ich bezpieczeństwa na etapie eksploatacji.

Wydzielona część Urzędu Dozoru Technicznego, zwana UDT-CERT prowadzi działania jako jednostka notyfikowana w zakresie 11 dyrektyw nowego podejścia, jak również jako jednostka certyfikująca systemy zarządzania, wyroby i osoby.

Z jednej strony mamy więc ustawowe działania inspektorów UDT w obszarze eksploatacji, a z drugiej strony ofertę rynkową UDT-CERT, wpisującą się w naszą misję wspomagania przedsiębiorstw w procesie zapewnienia bezpieczeństwa urządzeń technicznych.

Certyfikacja zatem zmieniła niejako swoje miejsce w działaniach dozoru technicznego?

Tak, już od dawna prace związane z ustawowo regulowanym dozorem określa się jako badania techniczne, w wyniku których dopuszcza się urządzenie do dal-

szej eksploatacji i nie wydaje się certyfikatu, lecz decyzję administracyjną.

Słowo „certyfikacja” rezerwujemy dla obszaru działań rynkowych.

W celu wyraźnego rozdzielenia tych dwóch zakresów naszej działalności powstał UDT-CERT. Jest to jednostka działająca na zasadach rynkowych, zajmująca się nie tylko certyfikacją, ale również – od czasu wejścia Polski do UE - oceną zgodności z dyrektywami nowego podejścia, w rozumieniu ustawy o systemie oceny zgodności. Producenci wyrobów objętych dyrektywami nowego podejścia mają obowiązek dokonać oceny zgodności, ale mogą wybrać jednostkę notyfikowaną.

W jakich obszarach działa jednostka notyfikowana UDT-CERT?

Historia dozoru technicznego związana nas ściśle z energetyką. Problem bezpieczeństwa kotłów parowych, od którego zaczynają się nasze dzieje, to w znacznej mierze problem instalacji energetycznych. W zasadzie odkąd istnieje energetyka, towarzyszy jej trzecia strona oceniająca stan bezpieczeństwa urządzeń – dozór techniczny. Mamy w tej branży ogromne doświadczenie i wielu specjalistów, co pozwoliło nam uzyskać odpowiednie notyfikacje już z dniem wstąpienia Polski do UE.

Stąd energetyka jest najszerszym polem naszych działań jako jednostki notyfikowanej. UDT-CERT uczestniczy w ocenie zgodności wszystkich powstających w Polsce nowych bloków energetycznych. Przykładem mogą być jednostki w Pątnowie, Łagiszy czy Bełchatowie. Również modernizacja bloków energetycznych wymaga udziału trzeciej strony w ocenie instalacji. UDT-CERT również w tym zakresie wspiera swoich klientów.

Tak duże i stwarzające potencjalne zagrożenia instalacje wymagają szczególnej staranności przy ich projektowaniu...

Udział w ocenie zgodności takich instalacji jest dużym wyzwaniem dla jednostki notyfikowanej. Już na etapie projektowania rozstrzyga się poziom bezpieczeństwa, jakiemu będzie odpowiadać instalacja. Dobrą i powszechnie stosowaną metodą identyfikacji potencjalnych zagrożeń występujących w procesach przemysłowych jest analiza zagrożeń i zdolności operacyjnych (HAZOP). W trakcie analizy dokonuje się systematycznego przeglądu założeń projektowych i procesu technologicznego pod kątem mogących się pojawić odchyłeń parametrów.

Celem jest określenie prawdopodobnych zdarzeń niebezpiecznych, czyli takich, które stwarzają zagrożenia dla bezpieczeństwa technicznego instalacji lub życia ludzkiego czy dla środowiska naturalnego.

Jakie są nowe wyzwania dla Urzędu Dozoru Technicznego?

Jest to zdecydowanie energetyka jądrowa. □

UDT w liczbach:

- Eksperti Jednostki Notyfikowanej – 300
- Eksperti działający w zakresie energetyki – 100
- Liczba certyfikatów wydanych przez Jednostkę Notyfikowaną UDT-CERT – 31690.